

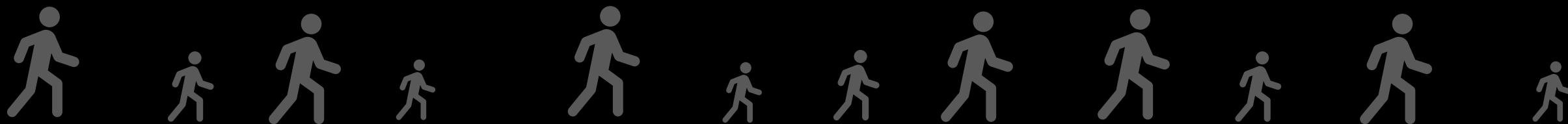
Migrasjon og psykose

Kamila Angelika Hynek (kahy@fhi.no)

Forsker

Klynge for forskning og analyse av helsetjenesten

Enhet for migrasjonshelse

Migrasjon og psykose

- Ørnulv Ødegård – norsk psykiater
 - Doktorgradsavhandling fra 1932
 - Norske innvandrere i Minnesota, ikke-innvandrere i Minnesota og norske i Norge
 - Høyre risiko for psykose blant norske innvandrere
 - Selektiv migrasjon
- Migrasjon og psykose i litteraturen
 - Overvekt av europeiske studier

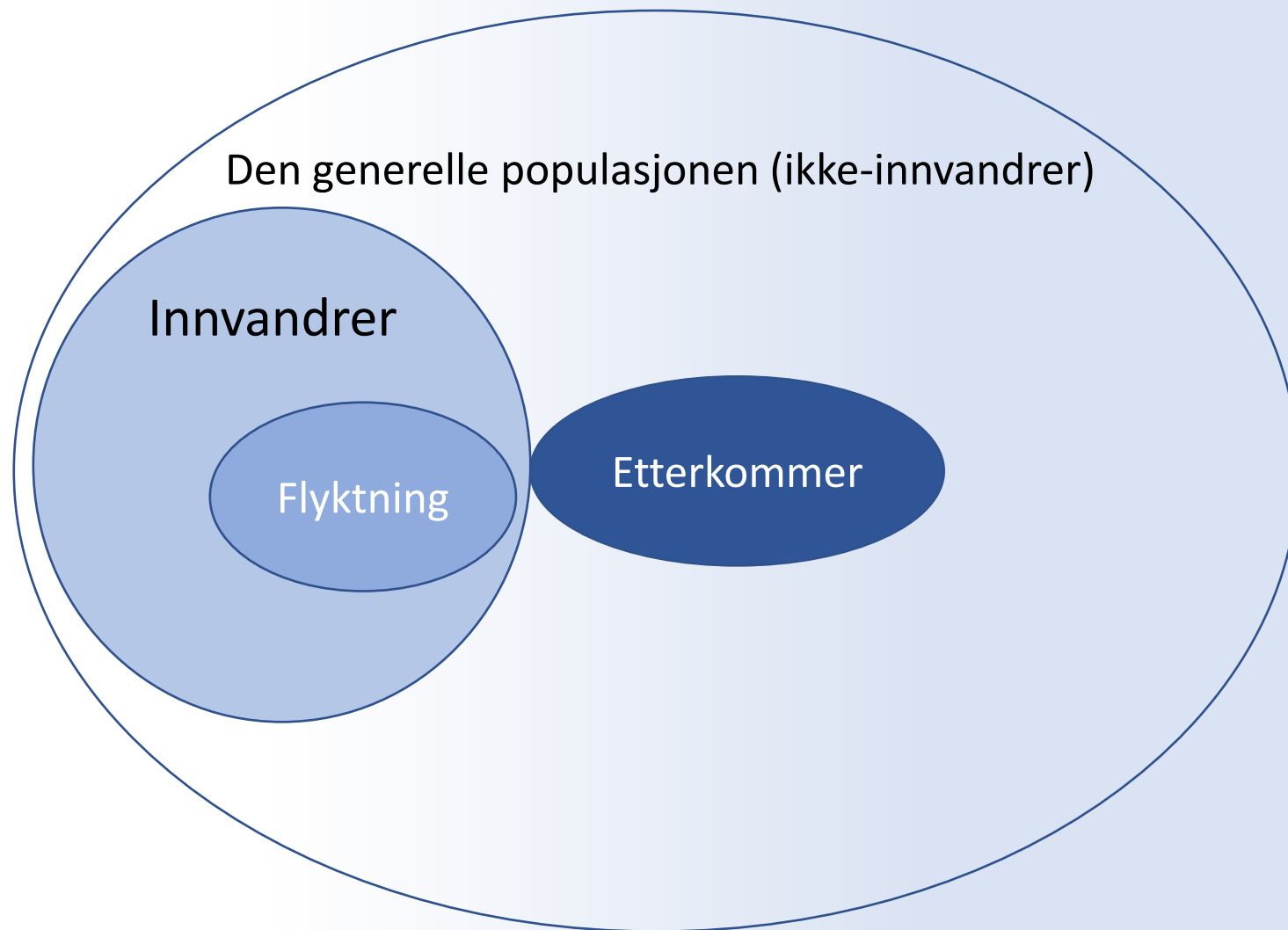
- Hva er migrasjon?
- Hva er psykose?
- Hvorfor har innvandrere økt risiko?
- Konsekvenser av psykotiske lidelser

Migrasjon

- En del av menneskets historie
- ≈280 millioner internasjonale migranter globalt
 - Sirkulær migrasjon
- Intern migrasjon
- Grunner og motiver bak migrasjon
- Tre faser
 - Før
 - Under
 - Etter

Ulike innvandrerkategorier

Psykose

- “Psyke” – sinnet/sjelen “-osis” – unormal tilstand
- *Miste kontakt med virkeligheten*
- Psykose er en tilstand utløst av
 - Psykisk lidelse
 - Rusmidler
 - Medisinsk tilstand
- Psykose i forskningen
 - Psykotiske lidelser ← 0.7% - 3.5%
 - Psykotiske episoder ← 5.8%

Psykose - symptomer

- Tre hovedsymptomer
 - Vrangforestillinger
 - Hallusinasjoner
 - Tankeforvirring

Symptomer i ulike kulturer

- Innholdet i hallusinasjoner
 - Ulike virkelighetsmodeller
 - Hva folk hallusinerer om
 - Forfedre
 - Religiøse figurer
 - Negative eller positive stemmer
 - Negative kommentarer
 - Å høre «Guds stemme»

Kultur og psykose

Hallusinasjoner som en del av spirituell opplevelse

- Noe overnaturlig og gudommelig
- Spirituell veiledning

En del av religiøse- eller
helbredelsesseremonier

- Midlertidige symptomer på
psykotiske lidelser

*Det som anses som avvik fra
norm i en kultur, kan være
akseptert og normalt i en annen*

Kulturell forståelse av psykose

- En tynn linje mellom hva som er sykdom og hva som er kulturelt akseptabel oppførsel
- Tro på årsaker til psykose kan påvirke hvor og når hjelp søkes
 - Helbreder før helsevesenet

Risikofaktorer

- Genetisk predisposisjon
- Kjønn
- Traumatiske opplevelser, særlig i barndommen
- Flytting, særlig i barn- og ungdomsårene
- Lav sosioøkonomisk status
- Å bo i urbane områder
- Å være innvandrer/minoritet

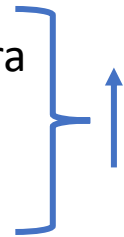

Forskningen på migrasjon og psykose

- Sammenliknet med ikke-innvandrere
 - Innvandrere
 - Etterkommere av innvandrere
 - Hvor man kommer fra
 - Hvor man flytter til
 - Hvorfor man flytter

Har det hvor du kommer fra noe å si?

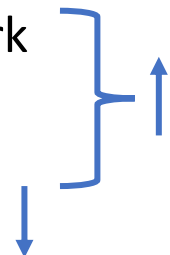
- Migrasjon til eller i Europa
- Verdensdel
 - Afrika sør for Sahara
 - Asia
 - Midtøsten
- Land
 - Somalia, Pakistan, Iran ↑
 - Polen ↓

Har det hvor du flytter til noe å si?

- Mottakelsesland der innvandrere har

- Danmark
- Sverige
- Norge
- Finland

Innvandringsgrunn

- Flyktninger
 - Menn
- Utenlandsadopterte
 - Høyest risiko blant adopterte fra afrikanske land

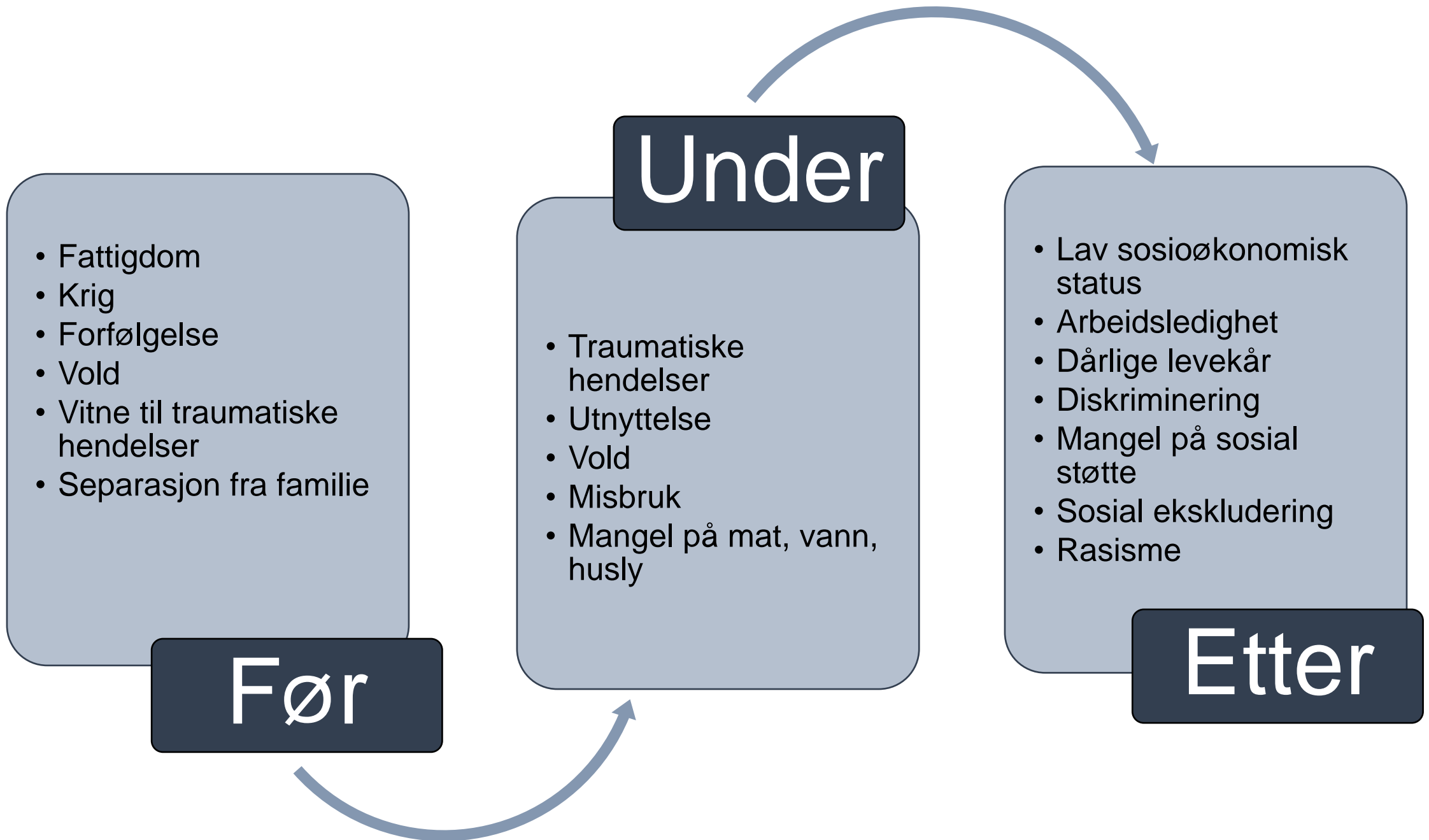

Å være innvandrer kan påvirke din vei til behandling

- Høyere risiko for tvangsinnleggelse
 - Afrika sør for Sahara
 - Midtøsten/Nord Afrika
 - Europa utenfor Norden
 - Menn
- Høyere risiko for å avbryte medisinsk behandling
 - Afrika sør for Sahara
 - Midtøsten/Nord Afrika

Hvorfor har innvandrere
en økt risiko for psykose?

Før og under migrasjonen

- Traumatiske opplevelser i barndommen
 - Misbruk
 - Omsorgssvikt
 - Død av en eller begge foreldre
- (Gjentatt) eksponering for trauma
 - Krig
 - Forfølgelse
 - Tortur
 - Bosetting i flyktningleir og asylprosess

I det nye landet

- Migrasjon eller minoritetsstatus?
 - Ingen signifikante forskjeller mellom innvandrere og deres etterkommere
- Opplevd diskriminering og rasisme
 - Verbal
 - Fysisk
- Levekår
 - Utsatte området
 - Lav sosioøkonomisk status
 - Å være minoritet i et område med få innvandrere
- Tilpasning
 - Stress relatert til akkulturasjon

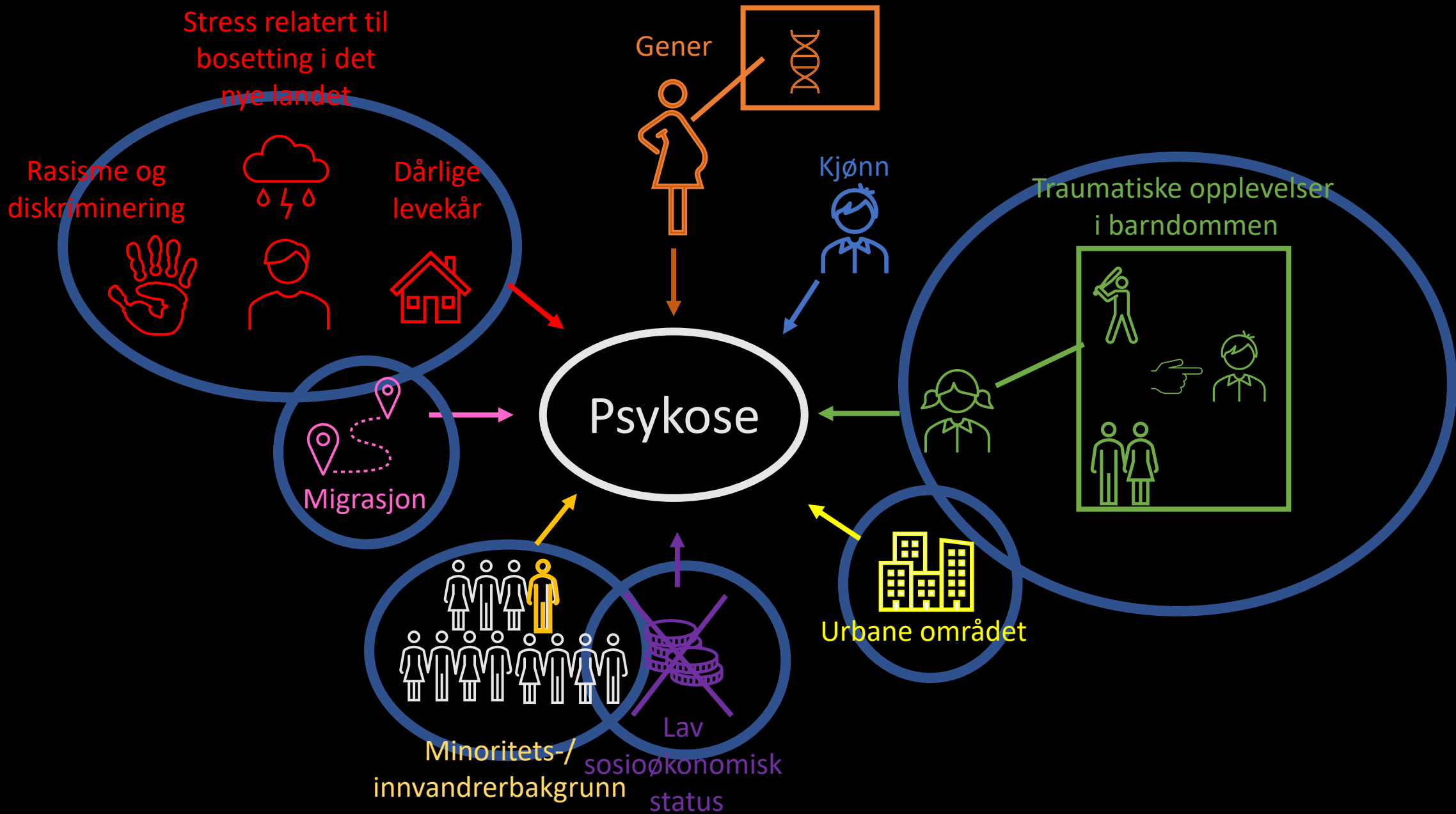

Akkulturativ stress

- Tilpasning til nytt samfunn og ny kultur
- Kulturforskjeller mellom opprinnelseslandet og mottakelseslandet
- Diskriminering og rasisme
- Økonomiske problemer

Andre risikofaktorer

- Alder ved innvandring
- Hudfarge
 - Mulige hypoteser:
 - Vitamin D mangel
 - Høyere forekomst blant innvandrere med psykose
 - Rasisme

Hvorfor skal vi bry oss?

- Stor samfunnskostnad
 - ≈94 milliarder €
- Påvirker ens evne til å fungere i hverdagen
- Har konsekvenser for
 - Utdanning
 - Deltakelse i arbeidsmarkedet
 - Ens sosiale liv
 - Øker risiko for tidlig død

Behandling og intervensjoner

- Behandling
 - Medisinering
 - Terapi
- Mangel på vitenskapelig bevis for effektiviteten av forebyggende intervensjoner
- Mangel på intervensjoner rettet mot innvandrere
- Viktig å adressere risikofaktorene

Kort oppsummert

- Personer med innvandrerbakgrunn har økt risiko for psykose
 - Migrasjonsprosessen
 - Komplekst samspill mellom genetiske, psykologiske og sosiale faktorer
- Konsekvenser for både individet og samfunnet
- Mangel på forebyggende intervensjoner
- Vi trenger mer forskning 😊
 - Få studer fra Norge
 - Forebyggende intervensjoner

Referanser

Alle bildene er private

Anderson, K. K., & Edwards, J. (2020). Age at migration and the risk of psychotic disorders: a systematic review and meta-analysis. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 141(5), 410-420. doi:10.1111/acps.13147

Berg, A. O., Melle, I., Torjesen, P. A., Lien, L., Hauff, E., & Andreassen, O. A. (2010). A cross-sectional study of vitamin D deficiency among immigrants and Norwegians with psychosis compared to the general population. *J Clin Psychiatry*, 71(12), 1598-1604. doi:10.4088/JCP.09m05299yel

Berg, A. O., Aas, M., Larsson, S., Nerhus, M., Hauff, E., Andreassen, O. A., & Melle, I. (2015). Childhood trauma mediates the association between ethnic minority status and more severe hallucinations in psychotic disorder. *Psychol Med*, 45(1), 133-142. doi:10.1017/s0033291714001135

Berry, J. W. (2015). Acculturation. In *Handbook of socialization: Theory and research*, 2nd ed. (pp. 520-538). New York, NY, US: The Guilford Press.

Bhopal, R. S. (2014). Introduction: the concepts of ethnicity and race in health and their implications in the context of international migration. In R. S. Bhopal (Ed.), *Migration, ethnicity, race, and health in multicultural societies* (2 ed., pp. 1-32). Oxford: Oxford University Press.

Bhugra, D. (2004). Migration, distress and cultural identity. *British Medical Bulletin*, 69(1), 129-141. doi:10.1093/bmb/ldh007

Bhugra, D., & Jones, P. (2001). Migration and mental illness. *Advances in psychiatric treatment*, 7(3), 216-222. doi:10.1192/apt.7.3.216

Bourque, F., van der Ven, E., & Malla, A. (2011). A meta-analysis of the risk for psychotic disorders among first-and second-generation immigrants. *Psychological medicine*, 41(5), 897-910. doi:10.1017/S0033291710001406

Brandt, L., Henssler, J., Müller, M., Wall, S., Gabel, D., & Heinz, A. (2019). Risk of Psychosis Among Refugees: A Systematic Review and Meta-analysis. *JAMA Psychiatry*, 76(11), 1133-1140. doi:10.1001/jamapsychiatry.2019.1937

Brasso, C., Giordano, B., Badino, C., Bellino, S., Bozzatello, P., Montemagni, C., & Rocca, P. (2021). Primary Psychosis: Risk and Protective Factors and Early Detection of the Onset. *Diagnostics (Basel)*, 11(11). doi:10.3390/diagnostics11112146

Castillejos, M. C., Martín-Pérez, C., & Moreno-Küstner, B. (2018). A systematic review and meta-analysis of the incidence of psychotic disorders: the distribution of rates and the influence of gender, urbanicity, immigration and socio-economic level. *Psychological Medicine*, 48(13), 2101-2115. doi:10.1017/S0033291718000235

Dapunt, J., Kluge, U., & Heinz, A. (2017). Risk of psychosis in refugees: a literature review. *Transl Psychiatry*, 7(6), e1149. doi:10.1038/tp.2017.119

Davies, C., Segre, G., Estradé, A., Radua, J., De Micheli, A., Provenzani, U., . . . Fusar-Poli, P. (2020). Prenatal and perinatal risk and protective factors for psychosis: a systematic review and meta-analysis. *The Lancet Psychiatry*, 7(5), 399-410. doi:https://doi.org/10.1016/S2215-0366(20)30057-2

Referanser

Fusar-Poli, P., Salazar de Pablo, G., Correll, C. U., Meyer-Lindenberg, A., Millan, M. J., Borgwardt, S., . . . Arango, C. (2020). Prevention of Psychosis: Advances in Detection, Prognosis, and Intervention. *JAMA Psychiatry*, 77(7), 755-765. doi:10.1001/jamapsychiatry.2019.4779

Hakulinen, C., Elovainio, M., Arffman, M., Lumme, S., Pirkola, S., Keskimäki, I., . . . Böckerman, P. (2019). Mental disorders and long-term labour market outcomes: nationwide cohort study of 2 055 720 individuals. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 140(4), 371-381. doi:10.1111/acps.13067

Hjern, A., Palacios, J., & Vinnerljung, B. (2021). Early childhood adversity and non-affective psychosis: a study of refugees and international adoptees in Sweden. *Psychological Medicine*, 1-10. doi:10.1017/S003329172100355X

Hollander, A.-C., Dal, H., Lewis, G., Magnusson, C., Kirkbride, J. B., & Dalman, C. (2016). Refugee migration and risk of schizophrenia and other non-affective psychoses: cohort study of 1.3 million people in Sweden. *BMJ*, 352, i1030. doi:10.1136/bmj.i1030

Hynek, K. A. (2022). Mental disorders among young migrant and non-migrant women in Norway. Risk factors for and consequences of mental disorders across the life course. (PhD). Oslo Metropolitan Univeristy, Oslo. (30)

International Organization For Migration. (2022). Data and Research. Retrieved from <https://www.iom.int/data-and-research>

Jongsma, H. E., Gayer-Anderson, C., Tarricone, I., Velthorst, E., van der Ven, E., Quattrone, D., . . . Kirkbride, J. B. (2021). Social disadvantage, linguistic distance, ethnic minority status and first-episode psychosis: results from the EU-GEI case-control study. *Psychological Medicine*, 51(9), 1536-1548. doi:10.1017/S003329172000029X

Kirkbride, J. B., Hameed, Y., Ioannidis, K., Ankireddypalli, G., Crane, C. M., Nasir, M., . . . Jones, P. B. (2017). Ethnic Minority Status, Age-at-Immigration and Psychosis Risk in Rural Environments: Evidence From the SEPEA Study. *Schizophrenia Bulletin*, 43(6), 1251-1261. doi:10.1093/schbul/sbx010

Larøi, F., Luhrmann, T. M., Bell, V., Christian, W. A., Jr., Deshpande, S., Fernyhough, C., . . . Woods, A. (2014). Culture and Hallucinations: Overview and Future Directions. *Schizophrenia Bulletin*, 40(Suppl_4), S213-S220. doi:10.1093/schbul/sbu012

Lazaridou, F. B., Schubert, S. J., Ringeisen, T., Kaminski, J., Heinz, A., & Kluge, U. (2022). Racism and psychosis: an umbrella review and qualitative analysis of the mental health consequences of racism. *European Archives of Psychiatry & Clinical Neuroscience*, 1-14. doi:10.1007/s00406-022-01468-8

Lehti, V., Taipale, H., Gissler, M., Tanskanen, A., Elonheimo, M., Tiihonen, J., & Suvisaari, J. (2021). Continuity of antipsychotic medication use among migrant and Finnish-born populations with a psychotic disorder: a register-based study. *Psychol Med*, 1-11. doi:10.1017/s003329172100218x

Markkula, N., Lehti, V., Gissler, M., & Suvisaari, J. (2017). Incidence and prevalence of mental disorders among immigrants and native Finns: a register-based study. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 52(12), 1523-1540. doi:10.1007/s00127-017-1432-7

Referanser

McGrath, J. J., Saha, S., Al-Hamzawi, A., Alonso, J., Bromet, E. J., Bruffaerts, R., . . . Kessler, R. C. (2015). Psychotic Experiences in the General Population: A Cross-National Analysis Based on 31,261 Respondents From 18 Countries. *JAMA Psychiatry*, 72(7), 697-705. doi:10.1001/jamapsychiatry.2015.0575

Moreno-Küstner, B., Martín, C., & Pastor, L. (2018). Prevalence of psychotic disorders and its association with methodological issues. A systematic review and meta-analyses. *PLoS One*, 13(4), e0195687. doi:10.1371/journal.pone.0195687

Morgan, C., Charalambides, M., Hutchinson, G., & Murray, R. M. (2010). Migration, ethnicity, and psychosis: toward a sociodevelopmental model. *Schizophrenia Bulletin*, 36(4), 655-664. doi:10.1093/schbul/sbq051

National Health Service. (2019). Symptoms - Psychosis. Retrieved from <https://www.nhs.uk/mental-health/conditions/psychosis/symptoms/>

Norredam, M., Garcia-Lopez, A., Keiding, N., & Krasnik, A. (2009). Risk of mental disorders in refugees and native Danes: a register-based retrospective cohort study. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 44(12), 1023. doi:10.1007/s00127-009-0024-6

O'Donoghue, B., Downey, L., Eaton, S., Mifsud, N., Kirkbride, J. B., & McGorry, P. (2021). Risk of psychotic disorders in migrants to Australia. *Psychol Med*, 51(7), 1192-1200. doi:10.1017/s0033291719004100

Ochoa, S., Usall, J., Cobo, J., Labad, X., & Kulkarni, J. (2012). Gender differences in schizophrenia and first-episode psychosis: a comprehensive literature review. *Schizophr Res Treatment*, 2012, 916198. doi:10.1155/2012/916198

Olesen, J., Gustavsson, A., Svensson, M., Wittchen, H.-U., & Jönsson, B. (2012). The economic cost of brain disorders in Europe. *European Journal of Neurology*, 19(1), 155-162. doi:10.1111/j.1468-1331.2011.03590.x

Paniagua, F. A. (2018). ICD-10 Versus DSM-5 on Cultural Issues. *SAGE Open*, 8(1), 2158244018756165. doi:10.1177/2158244018756165

Parrett, N., & Mason, O. (2010). Refugees and psychosis: A review of the literature. *Psychosis*, 2, 111-121. doi:10.1080/17522430903219196

Price, C., Dalman, C., Zammit, S., & Kirkbride, J. B. (2018). Association of Residential Mobility Over the Life Course With Nonaffective Psychosis in 1.4 Million Young People in Sweden. *JAMA Psychiatry*, 75(11), 1128-1136. doi:10.1001/jamapsychiatry.2018.2233

Radua, J., Ramella-Cravaro, V., Ioannidis, J. P. A., Reichenberg, A., Phipphothatsanee, N., Amir, T., . . . Fusar-Poli, P. (2018). What causes psychosis? An umbrella review of risk and protective factors. *World Psychiatry*, 17(1), 49-66. doi:https://doi.org/10.1002/wps.20490

Selten, J.-P., van der Ven, E., & Termorshuizen, F. (2020). Migration and psychosis: a meta-analysis of incidence studies. *Psychological Medicine*, 50(2), 303-313. doi:10.1017/S0033291719000035

Soneson, E., Russo, D., Stochl, J., Heslin, M., Galante, J., Knight, C., . . . Perez, J. (2020). Psychological interventions for people with psychotic experiences: A systematic review and meta-analysis of controlled and uncontrolled effectiveness and economic studies. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry*, 54, 000486742091311. doi:10.1177/0004867420913118

Referanser

Stafford, M. R., Jackson, H., Mayo-Wilson, E., Morrison, A. P., & Kendall, T. (2013). Early interventions to prevent psychosis: systematic review and meta-analysis. *BMJ : British Medical Journal*, 346, f185. doi:10.1136/bmj.f185

Subandi, M. A., Praptomojati, A., Marchira, C. R., DelVecchio Good, M.-J., & Good, B. J. (2020). Cultural explanations of psychotic illness and care-seeking of family caregivers in Java, Indonesia. *Transcultural Psychiatry*, 58(1), 3-13. doi:10.1177/1363461520916290

Tapsell, R., Hallett, C., & Mellsop, G. (2018). The rate of mental health service use in New Zealand as analysed by ethnicity. *Australas Psychiatry*, 26(3), 290-293. doi:10.1177/1039856217715989

Terhune, J., Dykxhoorn, J., Mackay, E., Hollander, A. C., Kirkbride, J. B., & Dalman, C. (2022). Migrant status and risk of compulsory admission at first diagnosis of psychotic disorder: a population-based cohort study in Sweden. *Psychological Medicine*, 52(2), 362-371. doi:10.1017/S0033291720002068

Tortelli, A., Nakamura, A., Suprani, F., Schürhoff, F., Van der Waerden, J., Szöke, A., . . . Pignon, B. (2018). Subclinical psychosis in adult migrants and ethnic minorities: systematic review and meta-analysis. *BJPsych Open*, 4(6), 510-518. doi:10.1192/bjo.2018.68

Varchmin, L., Montag, C., Treusch, Y., Kaminski, J., & Heinz, A. (2021). Traumatic Events, Social Adversity and Discrimination as Risk Factors for Psychosis - An Umbrella Review. *Front Psychiatry*, 12, 665957. doi:10.3389/fpsy.2021.665957

Yates, K., Lång, U., Cederlöf, M., Boland, F., Taylor, P., Cannon, M., . . . Kelleher, I. (2019). Association of Psychotic Experiences With Subsequent Risk of Suicidal Ideation, Suicide Attempts, and Suicide Deaths: A Systematic Review and Meta-analysis of Longitudinal Population Studies. *JAMA Psychiatry*, 76(2), 180-189. doi:10.1001/jamapsychiatry.2018.3514

Ødegård, Ø. (1932). *Emigration and Insanity: A Study of Mental Disease Among the Norwegianborn Population of Minnesota*: Levin & Munksgaard.

Takk for oppmerksomheten!